

OPĚTOVNÝ PŘÍCHOD KRISTŮV

Rudolf Steiner

Palermo 18. dubna 1910

Dnes, kdy jsme zde shromážděni poprvé, budeme mluvit o intimních záležitostech naší duchovní vědy. Nejdříve budeme mluvit o všeobecném a příště o podrobnostech, které se týkají vývoje lidské individuality. Životu jednotlivé individuality porozumíme lépe, známe-li také období, v němž žila. Lidská duše se vyvíjí v čase tak, že kráčí od jedné inkarnace k druhé. Schopnosti duše nejsou dnes tytéž jako v dřívějších dobách. Schopnosti dospěly dnes k bodu, kdy člověk může vnímat smyslový svět a v sobě jej zpracovat. Před tímto obdobím, když lidská duše měla ještě jistou jasnozřivost, která, dá se říci, byla snová, tomu bylo zcela jinak.

V oné době by člověk nemohl vyvinout žádné sebevědomí, žádné vědomí já. Staré snové jasnozření muselo zmizet, a člověk musel být omezen na svět smyslů, aby - cestou schopnosti rozlišovat fyzické jevy - dospěl k vědomí sebe sama. V budoucnosti opět jasnozření získá a současně bude moci udržet své sebevědomí.

I když byl vývoj pomalý a postupný, přece jen se může určit okamžik, kdy započal stav vědomí fyzicky smyslového vnímání. Byl to rok 3101 před objevením se Krista na Zemi. Do té doby tu bylo přirozené jasnozření. To pak pozvolna zmizelo a od té doby začíná temný věk, malá Kali-juga, tak nazývaná, protože lidská duše v této době už nemohla vnímat duchový svět.

Představme si teď situaci duší v prvních dobách onoho temného věku. Lidská duše mohla ve vzpomínce na uplynulá období říci: Mohla jsem se rozhlížet po duchových bytostech, viděla jsem alespoň část světa, v níž staří říšiové, starý Zarathustra učili. A mohla jsem naslouchat těmto velkým mistrům, vůdcům, mohla jsem poslouchat tyto velké vůdce, kteří ke mně promlouvali o moudrosti, která pochází z duchového světa. - Ale tento pocit v oněch duších neustále slábl.

Tři tisíce let po začátku temného věku vznikla nová možnost spojení člověka s duchovým světem. Tato možnost spočívala v tom, že člověk mohl dosáhnout svým já spojení s duchovým světem, to znamená, že měl možnost vnímat tento duchový svět, přestože lidské

vnímání bylo omezeno na smysly. Tato možnost nastala vtělením Krista. Všechny ostatní velké vedoucí bytosti se vtělovaly tak, že jejich duchová podstata byla spojena s astrálním tělem. Namáháme-li se porozumět těmto bytostem bodhisatvů, přijdeme na to, že jejich duchová část, která působila na Zemi, se pozvedla do vyšších světů a byla spojena jen s astrálním tělem. Jen u Krista shledáme, že jeho božsky duchová podstata je v přímém spojení s fyzickým tělem, to znamená, že já Ježíšovo opouští svou fyzickou, éternou a astrální schránku a Kristus se tam vtěluje jako já, takže já každého člověka může mít spojení s Kristem. V důsledku toho vidíme, že v prvních obdobích mohli být velcí vůdcové lidstva vnímání tak, že se lidé mohli dostat k porozumění svého spojení s duchovým světem jen prostřednictvím obrazů. U Krista naproti tomu sestává celá biografie ze skutečností, které mohou být vyjádřeny ve fyzickém světě, to znamená, že Kristova událost může být pochopena intelektem, fyzickým rozumem.

Bůh musel sestoupit na fyzickou úroveň, protože lidská vnímavost se už nemohla pozvednout nad svět fyzických smyslů. Proto to velké proctví Jana Křtitele v evangeliu, že duševní rozpoložení se musí změnit, aby se nám nebeská říše mohla přiblížit.

Dříve se lidé mohli přiblížit nebeským říším lidským jasnozřením až do jistého stupně. Teď museli Krista najít sami svými smysly. Aby během temného věku Kali-juga lidstvo neztratilo své spojení s duchovým světem, musel duchový svět sestoupit na fyzickou úroveň.

Temný věk trval přes 5000 let. Žijeme proto v důležitém okamžiku konce období Kali-juga. Od roku 1899 temný věk, který začal roku 3101 před Kristem, už uplynul a od tohoto okamžiku se začínají pozvolna rozvíjet určité schopnosti, které ještě lidská věda nepoznala. V našem 20. století se budou pozvolna vyvíjet v části lidstva nové lidské duševní schopnosti. Například bude možné, než 20. století uplyne, vnímat lidské éterné tělo. Jiná schopnost bude ta, že když nahlédneme do svého nitra, uvidíme jako ve snu obraz, doplněk nějakého jednání, které budeme konat. Jistí obzvláště k tomu nadaní lidé budou mít ještě jiný zážitek. Co zažil Pavel před Damaškem, a co pro něho byla osobní zkušenost, to se stane pro určitý počet lidí všeobecnou zkušeností.

Význam, který bude mít tato událost ve 20. století, lze poznat z následujícího. Pavel mohl vědět o všem, co se stalo v Palestině, aniž to mohlo ze Saula udělat Pavla. Jeho duševní stav byl takový, že

nemohl být přesvědčen, že v Ježíši Nazaretském žije Kristus. Teprve událost u Damašku řekla jeho jasnozřivému vědomí: Kristus tu je.

Lidé, kteří prožijí ve 20. století událost u Damašku, nabudou přímého vědomí o Kristu, nebudou mít zapotřebí opírat se o doklady, aby poznali Krista, ale budou mít přímé vědomí, jak je má dnes jen zasvěcenec. Všechny schopnosti, kterých se nabude dnes prostřednictvím zasvěcení, budou v budoucnosti všeobecnými schopnostmi lidstva. Tento stav duše, toto duševní prožívání bude v okultismu nazýváno „opětovný příchod Kristův“. Kristus nebude znovu vtělen ve fyzickém těle, ale objeví se v éterném těle jako na cestě do Damašku.

Kristus se inkaroval na fyzickou úroveň, když bylo lidstvo omezeno na své fyzické tělo. Dnes můžeme opakovat slova Janova evangelia: Změňte své smýšlení, aby se vaše schopnosti otevřely duchovnému světu. - Neboť lidé s éterným jasnozřením budou před sebou vidět Krista v éterném těle.

Popsané schopnosti leží teď v duši jako semena. V budoucnosti se rozvinou a bude možné říci, že osud člověka je v určitém smyslu v jeho vlastních rukou. Bude nutné, aby lidé, až tento jev nastane, věděli, co tyto schopnosti znamenají. Pak bude lidem nemožné zapadnout do materialismu jako teď. Až se tyto schopnosti objeví, nebude se ihned na ně dbát. Lidé, kteří tyto schopnosti budou mít, budou dokonce považováni za fantasy a nemocné. Duchovně vědecké poselství má proto jako poslání připravit lidi k pochopení takových schopností. Duchovní vědou sdělené ideály nejsou tedy libovolné, ale jsou nezbytným prostředkem pro vývoj lidstva.

Co jsme řekli, bude v příštích letech opakováno ještě častěji, ale je nutné, aby se tomu správně porozumělo. Je možné, že do Theosofické společnosti proniknou materialistické tendence až tak daleko, že se bude věřit, že Kristus přijme materiální tělo, až opět přijde. To by ukazovalo, že lidstvo během posledních 2000 let neudělalo žádný pokrok. Kristus se objevil před 2000 lety ve fyzickém těle, aby byl fyzicky vnímán. Pro budoucí jasnozřivost se objeví v éterném těle. Připravujeme se duchovní vědou, abychom porozuměli významné epoše, která je před námi. Aby člověk byl theosofem, nestačí theosofii rozumět teoreticky, ale člověk ji musí prožívat v sobě. Bude nutné uvažovat o této velké události naprosto exaktně.

Vyskytnou se podnikaví lidé, kteří se z materialistického zaměření theosofie pokusí získat své výhody a nechat druhé věřit, že jsou Kristus. A najdou lidi, kteří jim budou věřit. Bude to zkouškou pro opravdové theosofy, vyzbrojit se proti takovým pokušením a místo

takového ponížení lidského citu jej pozvednout k duchovým výším. Ti, kdo porozumí theosofii správně, řeknou těmto falešným mesiášům dvacátého století: Zvěstujete nám objevení se Krista na fyzické úrovni, ale my víme, že se Kristus projeví jen jako éterný jev. - Skuteční theosofové budou očekávat objevení se Krista pro vyšší smysly. Člověk musí porozumět před svou smrtí pravému významu opětného příchodu Krista, pak mu toto porozumění otevře duchovní smysly v životě mezi smrtí a novým zrozením. Ti však, kdo nebudou mít schopnost porozumět významu opětného příchodu Krista na Zem, musí počkat na nové vtělení, aby toto porozumění na fyzické úrovni mohli nabyt.

Žijeme ve velmi důležitém období. Musíme charakterizovat událost opětného příchodu Krista, který prožijí jasnozřiví lidé. Můžeme tuto událost charakterizovat tím, že svou pozornost zaměříme do vesmíru, a tím, že poukážeme na událost, která se přiblížila k dnešku. Tato událost je objevení se Halleyovy komety, která je rovněž předmětem studia rosikruciánské theosofie. Objevení se této komety souvisí s událostmi duchového světa. Tak jak odpovídají pohyby planet, které krouží kolem Slunce, pravidelným událostem ve vývoji lidstva, tak odpovídá objevení se komety vlivu, který je přidán k pravidelným událostem. Rosikruciánské bádání dokázalo, že každá kometa vykonává zvláštní vliv na lidský vývoj. Současná kometa má jako zvláštní vliv to, že působí prohloubeným impulzem směrem k materialismu. Pokaždé, když se objevila Halleyova kometa, došlo k impulzu k materialismu. Její objevení roku 1759 odpovídá období, kdy bylo na svém vrcholu voltairiánství; objevení se roku 1835 odpovídá materialismu mezi jiným Moleschotta, Buchnera. Teď budeme mít stejným způsobem nový impuls k materialismu a vnější znamení toho je objevení se komety. Ti lidé, kteří se nechají unést tímto vlivem, propadnou do nejhlubšího materialismu.

Dnes však existuje nejen tento impuls, ale je také jiný vliv, který by měl pozvednout lidstvo k duchovým výším. To bylo pozorováno těmi, kdo rozumí znamením doby. V makrokosmu je pro tento vliv znamení, že Slunce při jarní rovnodennosti vstoupí do znamení Ryb. V době, kdy se objevil Kristus, vstoupilo Slunce při jarní rovnodennosti do znamení Skopce. Přibližně 800 let před Kristem začalo Slunce vstupovat do tohoto znamení a v době události na Golgotě už kousek vstoupilo. Teď už Slunce vstoupilo několik staletí do znamení Ryb. V příští době pokročí v tomto znamení natolik, že to bude vnějším znamením pro objevení se Krista v éterném těle. Vidíte tedy, že

anthroposofie není zvěstována světu jako nějaká teoretická nauka, ale že znamení doby nám dávají za úkol učit anthroposofii. Tato zvěst byla na Západě připravena už před několika staletími těmi, kteří se nazývají rosikruciani. Mezi rosikruciany se vedle čtyř evangelií učilo páté. Prostřednictvím tohoto duchovního evangelia se může porozumět ostatním čtyřem a části lidstva 20. století to bude dáno, stejně tak jako té, která tu byla při objevení se Krista. Stoupenci rosikrucianského hnutí, kteří budou mít jasné vědomí, budou rozumět významu tohoto evangelia pro lidstvo.

Budete-li věnovat rosikrucianské theosofii stále více pozornosti, bude se moci vaše úsilí vžít do pokroku lidstva, aby bylo schopno porozumět Kristu, až se objeví v nové formě. Přejde doba, kdy budeme moci poznat Krista přímo, i kdyby se všechny doklady evangelií ztratily, což je téměř nemožné.

O těchto věcech můžeme mluvit jen v kruhu, kde už byla nějaká příprava, kterou nezískáme teoretickým učením, ale neustálým dýcháním vzduchu našich skupin, zatímco na veřejných přednáškách se musí dbát na určité meze. Ale protože v této skupině se takový vzduch dýchá, mohlo se dnes večer o těchto velkých pravdách mluvit. Naše duše se nesmí spokojit jen s vyslovováním takových pravd ve slovech, ale musí v nich získat sílu pro denní práci, světlo, které denně vyzařuje do obyčejného života, a sílu pro budoucnost.

Člověk musí zmoudřet pravdou, ale musí také o ní mluvit stále odvážněji, jako o duchovní krvi, kterou má proniknout náš cit a naše vůle.

V příští interní přednášce bude poukázáno na věci obzvláštní důležitosti.

